

ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки : тези доповідей XIX Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів : [у 2-х т.] – Т. 2 (м. Київ, 1-5 квітня 2019 р.) / [ред. кол.: В. М. Ісаєнко та ін.]; Національний авіаційний університет. – К.: НАУ, 2019. С. – 383-385.

УДК 351.84 (043.2)

Щербатюк О.С., Овчаренко Д.М.
Національний авіаційний університет, Київ

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ РОЗВИТКУ ІНВАЛІДНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ

У розвитку сучасного суспільства постає проблема інтеграції людей з відхиленнями розумового і фізичного розвитку в соціумі. На нашу думку, адаптивна фізична культура і спорт інвалідів сприяють повному розкриттю фізичних можливостей, дозволяють випробувати почуття радості, повноти життя. Людина, яка не може повністю керувати своїм фізичним тілом, за допомогою спорту отримує можливість самореалізуватися, удосконалюватися як особистість, розширити соціальні контакти та відчутти себе повноцінною людиною.

Проблема інвалідності розглядається багато тисячоліть. Про неї є пам'ятки в документах, які починаються ще XVIII столітті. Це питання важливе і на даний момент.

У літературних відомостях ми можемо знайти інформацію, яка підтверджує, що 10% населення світу (і близько 5,3% населення України) мають ту чи іншу форму інвалідності.

Внаслідок екологічних катастроф, воєн, кримінальної обстановки, різних захворювань, травм і каліцтв, отриманих на виробництві та в побуті, а так само внаслідок численних автомобільних аварій, щорічно приблизно на 200 тисяч збільшується число інвалідів.

Чомусь, сучасний світ відноситься до питання інвалідності, як до «соціальної проблеми». Тому людям з обмеженими можливостями відчувають себе в соціальному тиску, а не тільки в фізичному.

Відомо, що одним з головних орієнтирів у соціальній сфері сучасного суспільства є здоров'я людини. Здоровий спосіб життя є важливим фактором що гарантує тривалість активного життя особистості, визначає соціальне, біологічне і психічне благополуччя громадян. Людина, що опинилася в стані інвалідності, не може змінити світ. Слід зрозуміти, що на цьому житті не закінчується та звикнути до обставин, які відбулися. Навчитись посміхатись, не звертати увагу на людей, які не розуміють проблему, з якому ти спіткнувся та радіти і жити повноцінним життям.

Важливою віхою в розвитку даної проблеми було те, що в 1992 році Організацією Об'єднаних Націй було засновано Всесвітній день інвалідів, який відзначається 3 грудня. На жаль, в основному тільки в цей день ми згадуємо про те, що існує ще «паралельний світ» – світ інвалідів. Щорічно в цей день міжнародна спільнота закликає «сприяти глибокому розумінню проблем інвалідності та мобілізації підтримки гідності, прав і благополуччя людей, що мають статус людини з обмеженими можливостями».

Щоб не було двох різних доріжок, та всі розуміли, що справа робиться, а не тільки говориться, потрібно звикнути до явища та наявності інвалідів на нашому житті. Обміркувати своє ставлення до таких людей, та при можливості, зробити все, щоб люди з обмеженими можливостями жили в суспільстві де їх сприймають та поважають, так само як і здорову людину.

Така людина намагається максимально багато знаходитись в соціумі, щоб для себе довести, що він щось може. Та найбільше таких людей саме в спорті.

Відомо, що за допомогою спорту і приголомшливою силою волі, люди, маючи серйозні проблеми зі здоров'ям, досягають не тільки «спортивного», а й життєвого результату. Для багатьох з них спорт став сполучною ланкою з життям здорових людей, засобом боротьби зі своєю недугою і соціальною ізоляваністю, а найчастіше, і з самим собою.

Так, в Україні, починаючи з 1989 року, успішно проводиться широкомасштабна робота, спрямована на розвиток національного та міжнародного спортивного руху інвалідів. Вся система фізичної культури і спорту інвалідів в Україні включає чотири підсистеми:

- лікувально-реабілітаційну;
- фізкультурно-оздоровчу;
- масовий спорт інвалідів;
- спорт вищих досягнень, включаючи міжнародні змагання.

В наш час найбільш поширеними стали три напрямки спорту у інвалідів: паралімпійський, Сурдолімпійський і спеціально-лімпійський.

Робота Українського та регіональних центрів «Інваспорт» спрямована на удосконалення системи подальшого розвитку фізичної культури і спорту серед інвалідів. Досягнення спортсменів-інвалідів на престижних міжнародній арені сприяють зміцненню авторитету України в міжнародному спортивному співтоваристві. Наші спортсмени досягають значних успіхів на різних міжнародних змаганнях, гідно представляючи Україну в різних частинах планети.

Крім того, є багато важливих, але не прийнятих рішення проблем, які є вагомими, для успіху на змаганнях різного рівня.

Важливі шляхи у розвитку пара-олімпійського спорту в Україні є спілкування з різними формами організацій, як державних так і міжнародних.

Державний кабінет спорту інвалідів України направляє роботу державного спорту інвалідів в Україні, він об'єднує чотири національні федерації спорту інвалідів: з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату та інтелекту. Така розгалужена інфраструктура фізичної культури і спорту інвалідів дає можливість залучити людей з фізичними вадами до активних занять фізичною культурою.

Висновок. Узагальнивши дані літературних джерел, передовий досвід в організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи з інвалідами слід зазначити, що в даний час завдяки діяльності Національного комітету спорту інвалідів України та державної системи «Інваспорт» відбувається активна реалізація програми розвитку фізичної культури і спорту інвалідів.

І хоча, на даному етапі, вона сьогодні ще не має належного рівня фінансування і достатньої матеріально-технічної підтримки, вже самим фактом свого існування вселяє оптимізм в людей, які, незважаючи на свій особливий статус, прагнуть бути повноцінними громадянами нашої України.

Список літератури

1. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні /Державний комітет України з фізичної культури і спорту. – К., 1996. – 26 с.
2. Бріскін, Ю.А. Організаційні основи паралімпійського спорту /Ю.А. Бріскін. – Львів: Кобзар, 2004. – 180 с.
3. Григоренко, В.Г. Теория и методика физического воспитания инвалидов /В.Г. Григоренко. – Одесса: ОГПУ им. К.Д. Ушинского, 1991. – 182 с.

*Науковий керівник: Совгіря Т.М.,
ст. викладач*